

11. jaanuar Kristuse ristimise püha
25. jaanuar apostel Pauluse pöördumispäev
30. jaanuar Eesti kirjanduse päev
2. veebruar Issanda templissetoomise püha ehk küünalpäev, Tartu rahulepingu aastapäev
17. veebruar vastlapäev
18. veebruar tuhkapäev. Paastuaja algus. Palvapäev

JAANUAR 2026

Koguduse leht

Me nägime Tema kirkust nagu Isast Ainusündinu kirkust, täis armu ja tõe. Jh 1:14

EESTPALVED

Jumal, kõige valguse allikas! Juhi oma vaimuga ka meid, nii et me tunneme ära oma pääste Jeesuses Kristuses, mille Sa oled valmistanud kõigile rahvaile.

Armujumal, Sa oled hoidnud meid ning meie armast eesti keelt ja kirjandust läbi kee- rulistele aegade. Anna meile tarkust ja julgust hoolitseda eesti keele säilimise eest tulevastele põlvetele.

Issand Jumal! Tartu rahulepingu aastapäeval me meenutame ja täname kõiki neid ustavaid inimesi, kes selle teoks saami- sele oma panuse andsid.

Kõigeväeline Jumal, Sa kingid meile neljakümne paastupäe- va näol aja pöördumiseks ja meeleanalüüsiks. Aita meid, et neid päevi pühitsedes võiksime usust kasvada.

JUMALATEENISTUSED JA SÜNDMUSED

Ilumäe kirikus ja koguduses

Jumalateenistused armulauaga igal esimesel ja kolmandal pühapäeval kl 13 Leerimajas.

Käsmu kirikus ja koguduses

Jumalateenistused igal pühapäeval algusega kl 15. Paaritutel pühapäevadel jutlustab koguduse diakon Tia Vene. Käsmu koguduse piiblitunnid toimuvad kord nädalas, üldjuhul neljapäeviti või reedeti kl 19-20.30. Jätukub kristliku elu põhitõdesid tutvustav Alfa kursus. Kursus toimub laupäeviti kl 14-16 Käsmu poe II korruse saalis. Osaleda soovijatel palume endast teada anda koguduse diakonile Tia Venele. Hommikupalvused Käsmu kirikus igal hommikul kl 8.35–9.05.

Haljala kirikus ja koguduses

Jumalateenistused igal pühapäeval algusega kl 10. I ja III pühapäeval on jumalateenistused armulauaga. II, IV ja V pühapäeval toimuvad sõnajumalateenistused. Pärast missat on kaetud kohvilaud. Haljala koguduse piiblitunnid toimuvad tavapäraselt iga kuu kolmandal kolmapäeval, kl 19–20.30 koguduse kantseleis Rakvere mnt 12, II korrus.

Esku kabelis

Esku kabeli teenistused toimuvad jõulude ja ülestõusmispühade vahelisel ajal koos Haljala kiriku teenistustega.

Vainupea kabelis

Vainupea kabeli järgmine jumalateenistus on ülestõusmispühade eelõhtul laupäeval, 4. aprillil kl 18.

TEHISVALGUS EI ASEENDA TÕELIST VALGUST

Kui Tartu rahulepingut on peetud Eesti Vabariigi sünnitun- nistuseks, siis mõeldes küünlapäeva sõnumile ja valguse väelisele tähen- dusele kirikus ja ristiusus, julgen selle lepingu allkirjastamislaudadel põlenud küünaldes näha ristimis- küünaldele sarnast sümbolset sõ- numit. Vabadus on aade, mida väär- tustame rahvana, kuid valgus on see, millel hoiame silmad ja mida järgime jumalarahvana.

Ristimise järel süütab vaimulik altariküünlast ristimisküünla, mille ulatab ristitavale sõnadega: Jeesus ütleb: Mina olen maailma valgus. Kes järgneb mulle, ei käi pimeduses, vaid tal on elu valgus (Jh 8:12). Võta vastu see põlev küünal märgina, et Kristus on sinu elu valgus. Ristimis- küünla leek on sümbolne Kristu- se valgus, millele järgnedes ollakse oma elus õigel teel ja püstitakse rist- timisel tunnistatud õndsakstegevas usus kolmainu Jumalasse.

Juba ristiusu algsajanditest ala- tes on ristikirik tunnistanud seda ülimalt valgusemüsteeriumi Nikaia usutunnistuses sõnadega: Meie usume ühteainsasse Issandasse Jeesusesse Kristusesse, Jumala ai- nusündinud Pojasse, kes Isast on sündinud enne kõiki aegu, Jumal Jumalast, valgus valgusest, tõeline Jumal tõelisest Jumalast.

Evangeeliumitekstist kuulsime Jeesust ütlemas: Valgus on veel pisut aega teie seas. Käige, kuni teil valgus on, et teid ei tabaks pi- medus. (Jh 12:35) Oma riigi ja rah- va ajaloost leiame ajajärke, mida võiksime nimetada pimedateks või süngeteks. Need on seotud sõdade- ga, okupatsiooniga, võõra võimu ja vaimu domineerimisega meie üle.

Kuidas on meie kui ristiinimeste eluga? Kui oleme lasknud silmist ristimisküünla leegi ja minetanud oma ristimisusu, kas pole me siis lasknud ennast okupeerida pime-



Küünlapäev. Foto. Õ. Alt

dusel? Kes käib pimeduses, ei tea, kuhu ta läheb, ütleb Jeesus (Jh 12:35).

Tõelise valguse puudumist oma elukeskkonnas püüame kompen- seerida tehisvalgusega. Me teeme seda enese ümber iga päev, eriti siin põhjapoolsetel laiuskraadidel. Enamus meie päevast ärkvelole- ku ajast möödub kirkas võltsval- guses ja loomulikku valgust võime kogeda talvapäeval vaid viivuks. Põhjamaist päikesevalgust on vähe nautimiseks, kuid piisavalt, et seda Läänemere-äärset tasast ja paest neitsi Maarjale pühitsetud maalap- pi armastada.

Suurem mure on valgusega, mida vajame oma hinge õndsuseks ja iga- veseks eluks. Pimedus, millega ka õigeid teelt eksitatakse, ei ole füü- siline, vaid vaimne. Seda võidak- se kaasaegses maailmas nimetada isegi valguseks või valgustatuseks. Tegelikult on see tõelise valguse puudumine.

Valgustatus, mille vundament on rajatud ainult inimlikele väärtustele ja soovidele ega sisalda endas nur-

gativina Kristust, võimaldab piisava valgusvoo vegeteerimiseks ajalikus maailmas, kuid ei taga igavest elu. Tehisvalgust on parajas koguses selleks, et elu ära elada, kuid see ei päästa hukust ega surmast.

Meie ajaloo ühel pimedal ajajär- gul kirjutas Tartu luuletaja Artur Al- liksaar (1923–1966):

Alguses pidi olema valgus. Muidu olnuks loomine lootusetu. Valguses on võrdset valu ja hur- ma.

Kuni on valgust, ei saa olla surma. Jeesus innustab oma jün- gereid: Uskuge valgusesse, kuni teil valgus on, et te sünniksitate valguse lasteks (Jh 12:36). Kuni paistab päi- ke ja me hoolime keskkonnast ene- se ümber, seda Jumala loomisplaani kohaselt harides ja hoides, on Maal elu.

Kuid see elu muutub lootusliku loomisplaani asemel lootusetuks loobumiseks kohe, kui loovutame oma usu Loojasse ja maailma Val- gusesse inimkeskele surrogaatval- gusele. See sünnib, kui valitsema asub õpetatud viisakus ja seadus-

tatud sallivus ning pole enam koh- ta elust suuremale ja piireületavale armastusele, mida jagub ka eksinud hingede. Just sellise armastuse- ga armastab meid patuseid Jeesus. Nõnda peame armastama ka ise.

„Uskuge valgusesse!” hüüab Jee- sus oma järgijatele. Oma kirikule. Hüüab mulle. Tema üleskutset on inimesel vabadus eirata ja seda te- hakse sageli. Mitte kõik, kes Jee- susele tolmustel külavaheteedel järgnesid, ei jäänud teda saatma ristipuuni ega olnud kandjate seas pimedasse hauakoopasse. Mõni saatis Jeesuse vaid oma küla piirini ja pöördus siis tagasi oma toimetu- te juurde, kõige selle juurde, mille küljes rippus süda.

Jeesuse hüüatus: „Uskuge val- gusesse!” ei ole lihtne üleskutse, millele võib reageerida või reagee- rimata jätta. See ei ole tema jüngrite jaoks vaba valiku või tahte küsimus. Tema järgijatele, sealhulgas Kiriku- le ja selle juhtidele, töötajatele ja liikmetele on Jeesuse käsk Valgu- sesse uskumiseks alternatiivideta tõde. Mitte midagi muud ei saa me kuulutada, sest siis me eksime teelt ja meid tabab pimedus, nagu Jeesus hoiatab. Kui sellist pimedust sisus- tada ainult võltsvalgusega, muutub ruum valgumaks, kuid pimedus hin- ges süngemaks.

Ainus viis selle pimeduse peleta- miseks igaveseks ajaks on tuletada meelde ristimisküünla leeki ning oma elus ja teenistuses hoida kin- ni usust Kristusesse ning sisustada oma elu selle usu viljaga – armas- tusega. See tähendab rõõmustada rõõmsatega, nutta nutjatega (Pau- luse kiri roomlastele 12:15) – hoida üksteist!

Urmas Viilma,
EELK peapiiskop
<https://eestikirik.ee/> 29.01.2025

KOGUDUSTE KONTAKTID

EELK Haljala Püha Mauritiuse kogudus

Õpetaja Urmas Karileet, tel 5851 5800, urmas.karileet@eelk.ee
Diakon Ahti Bachblum, tel 5361 3273, ahiti.bachblum@eelk.ee
Juhatusesimees Margus Punane, tel 504 9998
a/a EE552200221028664113

SA Esku Kabel (EELK Haljala kogudus)

Vello Väinsalu, tel 504 7916, vellovainsalu@gmail.com.
Õpetaja Urmas Karileet, tel 5851 5800, urmas.karileet@eelk.ee
a/a EE942200221046039021

EELK Käsmu kogudus

Õpetaja Urmas Karileet, tel 5851 5800, urmas.karileet@eelk.ee
Juhatusesimees Kaie Kase, tel 514 1198
Koguduse diakon Tia Vene, tel 5814 1366
A/a EE861010502018079003

Vainupea kabel

Sigrid Nuutre, Vainupea külanem, +372 5300 6433, sigrid.nuutre@gmail.com, www.vainupea.ee

EELK Ilumäe kogudus

Hooldajaõpetaja Meelis-Lauri Erikson, tel 5345 8594, mleerikson@gmail.com.
Juhatusesimees Öie Alt, tel 5809 1356, ilumae@eelk.ee
Kalmistuvaht: Külli Pajuste, tel 5561 3039

SEB: a/a EE241010502001277003
LHV: a/a EE507700771009811008
Koduleht: ilumae.eelk.ee
facebook.com/ilumaekirik/
Annetaja LHV pangalingi kaudu:
[vaata ilumae.eelk.ee/annetused](http://vaata.ilumae.eelk.ee/annetused)

PILTUUDIS



Programmi lõpetajad Misjonikeskuses.

Laupäeval, 17. jaanuaril jagati EELK Misjonikeskuses tunnistusi ja tunnustust arenguprogrammis „Looja ja ligimese teenistuses” neljast EELK kogudusest osalejatele. Programmi juhtisid Pia Ruotsala ja Lea Saar. Ilumäe kogudust esindas Luule Vergi.